

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného **Ing. M. M.** pre trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 18. decembra 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený Ing. M. M. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. marca 2007, sp. zn. 5 To 8/07, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. M. M. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši z 27. novembra 2006, sp. zn. 8 T 58/06, bol obvinený Ing. M. M. uznaný za vinného z trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a zo zločinu marenia výkonu spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu na tom skutkovom základe, že

v presne nezistených dňoch v mesiaci február a marec 2006 bez súhlasu majiteľky M. K. v jednom prípade vošiel do jej rodinného domu č. X. vo V. Z. a v dvoch prípadoch do dvora rodinného domu, poškodenú M. K. nútil, aby podpísala papiere o zastavení exekúcie súvisiacej s jeho firmou, a aby zrákala faktúry, ktoré neboli v účtovníctve, chytil ju za župan a pritom sa jej opakovane vyhrážal, že ak to neurobí, tak ju zabije a ďalej sa jej vyhrážal, že ak bude na polícii v trestnej veci vedenej na úrade justičnej a kriminálnej polície PZ v Lučenci pod ČVS: ORP-689-OEK-LC-2005 vypovedať ako svedok v jeho neprospech, tak jej vyhodí dom do vzduchu s použitím semtexu a fyzicky jej ublíži, prípadne, že jej dcére sa môže niečo stať a nemusí sa vrátiť z diskotéky.

Za to mu bol podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov a pre výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor vo Veľkom Krtíši, ako aj obvinený odvolanie.

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. marca 2007, sp. zn. 5 To 8/07, bol podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušený vo výroku o treste a obvinenému Ing. M. M. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere štyridsať mesiacov a pre výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 183 ods. 1 písm. a/ Tr. por., rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný, ak zákon proti nemu nepripúšťa odvolanie.

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. marca 2007, sp. zn. 5 To 8/07, sa v dôsledku uvedeného stal právoplatným.

Okresný súd vo Veľkom Krtíši predložil 4. augusta 2008 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej trestnej veci dovolanie, podané prostredníctvom obhajcu obvineného Ing. M. M. - JUDr. J. V. proti uvedenému rozsudku Okresného súdu vo Veľkom Krtíši v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 28. júna 2007.

Dovolateľ s poukazom na dôkaznú situáciu vo veci vyslovil názor, že napadnutým uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici bol porušený zákon tým, že nezistil, že v konaní, ktoré predchádzalo jeho rozhodnutiu bolo zásadným spôsobom porušené právo na jeho obhajobu (dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), že podľa písm. g/ citovaného ustanovenia rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a podľa písmena i/ §-u 371 ods. 1 Tr. por., rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V rozsiahlo, dvakrát doplnenom odôvodnení dovolania poukazoval v podstate na to, že väzbou, ktorá bola nezákonne uvalená a predlžovaná, bol vzhľadom na svoj zdravotný stav nielen bezdôvodne obmedzený na osobnej slobode, ale aj bolo porušené právo

na jeho obhajobu. Ďalej poukazoval na nevykonanie dôkazov, ktoré vo veci mali byť vykonané, nešpecifikoval, len všeobecne uviedol, že dôkazy boli vykonané nezákonným spôsobom a v tomto smere uviedol, že dôkazy boli účelovo prispôbované okolnostiam, za ktorých sa mal skutok stať, pričom nebolo vyjasnené, koľkokrát mal navštíviť poškodenú M. K., formulácia samotného obvinenia z hľadiska logických nezmyslov v ňom uvedených evokovala snahu účelovo prispôbovať rozhodné skutočnosti v jeho neprospech. Napokon rozsiahle hodnotil dôkazy, najmä výpoveď poškodenej M. K. a v súvislosti s tým namietal nesprávne právne posúdenie jeho konania, ktoré bolo raz posúdené ako viacnásobný trestný čin a inokedy ako priestupok.

Na základe uvedených tvrdení obvinený Ing. M. M. žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutia, aby v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. bolo prikázané súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresný prokurátor vo Veľkom Krtíši sa k dovolaniu obvineného Ing. M. M. vyjadril tak, že v priebehu konania boli dodržané všetky zásady trestného konania a všetky procesné úkony boli vykonané v súlade so zákonom. Z uvedeného vyplynulo, že nie sú dané dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por., a preto okresný prokurátor navrhol dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. prerokoval dovolanie podané obhajcom obvineného Ing. M. M. – JUDr. J. V. a zistil, že nie je dôvodné.

Obvinený Ing. M. M. označil ako dôvod pre svoje dovolanie ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a v ňom uvedené zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Pokiaľ ide zásadné porušenie práva na obhajobu, v súvislosti s námietkami obvineného o jeho vzatí do väzby, držaní vo väzbe a rozhodovaní o nej, nezistil dovolací súd žiadne pochybenie. Obvinený bol vzatý do väzby a držaný v nej v súlade so zákonom. O väzbe sa rozhodovalo v súlade so zákonom. Tým, že obvinený Ing. M. M. bol vzatý do väzby, nebolo mu upreté právo na obhajobu. Mal riadne zvoleného obhajcu, ktorý v jeho mene mohol vykonávať všetky úkony trestného konania, podávať návrhy, opravné prostriedky a zúčastňovať sa na úkonoch a na trestnom konaní ako takom. Nevyhotovenie kópií zápisníc z hlavného pojednávania nemožno samo osebe považovať za zásadné porušenie práva na obhajobu, najmä za situácie, keď obvinený Ing. M. M. bol fyzicky prítomný spoločne s jeho obhajcom na hlavnom pojednávaní. Dovolací súd zásadné porušenie práva

obvineného Ing. M. M. na obhajobu, spočívajúce napríklad v tom, že obvinený nemal obhajcu, nemohol podávať návrhy alebo opravné prostriedky, nemohol sa zúčastniť úkonov trestného konania ani o nich nebol informovaný a podobne, v konaní pred okresným ani krajským súdom, nezistil.

Obvinený Ing. M. M. mal možnosť preštudovať si vyšetrovací spis spoločne so svojim obhajcom. Toto právo obaja využili a nepodali počas tohto úkonu návrh na doplnenie dokazovania a vyšetrovateľ návrh na vykonanie dôkazov podaný pri výsluchu 4. júla 2006 zamietol ako neopodstatnené. Obvinený Ing. M. M. teda vedel, čo je obsahom vyšetrovacieho spisu a čo sa mu kládlo za vinu a hlavne na základe akých dôkazov. Zúčastnil sa na hlavnom pojednávaní a jeho obhajca bol prítomný pri vykonávaní všetkých dôkazov, svedčiacich proti nemu i v jeho prospech.

Napriek tomu, že v záverečnej reči hodnotil obsah dôkazov, najmä výpovede poškodenej M. K., považoval ju za rozpornú a nevierohodnú, nepoukázal na konkrétny dôvod pre ktorý by mal byť niektorý z dôkazov vykonaný nezákonným spôsobom.

Z uvedených dôvodov nie je naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Nebol zistený žiaden taký dôkaz a tvrdenie obvineného Ing. M. M., že dôkaz je nepravdivý, rozporný alebo protirečivý inému dôkazu, nemôže odôvodňovať nezákonnosť vykonania takého dôkazu. Taká nezákonnosť by mohla nastať, ak by dôkaz bol získaný alebo vykonaný spôsobom odporujúcim zákonu – Trestnému poriadku – napríklad, ak by svedok nebol riadne poučený, kládli sa mu sugestívne alebo kapciózne otázky, ak by dôkaz bol vykonaný pred začatím trestného stíhania, resp. vznesením obvinenia a obvinený by sa k nemu nemohol vyjadriť a podobne.

V prerokúvanej veci tomu tak nebolo.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., potrestanie za priestupok, na ktoré poukazoval obvinený Ing. M. M. bolo potrestaním za iný skutok, než za ktorý bol odsúdený dovolaním napádanými rozsudkami. Vyplýva to z obsahu popísaného konania v napadnutom rozsudku okresného i krajského súdu a rozhodnutia Obvodného úradu vo Veľkom Krtíši z 10. júla 2007, sp. zn. Priest 194/2006.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití

iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia vyššie uvedeného ustanovenia Trestného poriadku a z inštitútu dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní, je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvého a druhého stupňa. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por, resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Tento mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Svedčí tomu aj dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Podľa § 371 ods. 6 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací, pretože dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať už aj z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Naznačený dovolací dôvod je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené k náprave právnych chýb rozhodnutia

vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V konečnom dôsledku z toho vyplýva, že s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu, zistenému súdmi nižších súdov. Skutkový stav je v rámci rozhodovania o dovolaní, opierajúcom sa o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže ani skúmať ani meniť.

Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že dovolacie dôvody podľa 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por., o ktoré oprel obvinený Ing. M. M. dovolanie, v posudzovanej veci nemožno uplatňovať, preto najvyšší súd dovolanie obvineného M. M. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. decembra 2008

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová